

Силабус освітньої компоненти
Екологічний моніторинг агроєкосистем
(обов'язкова дисципліна професійної та практичної підготовки)
I (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність «Екологія» 101
Викладач: Панкова Оксана Володимирівна *с.-г.н., доц.*

Аудиторія: 209 МСМ

Час консультацій: Середа 09:00 – 12:00

Контактний телефон: (057) 732-97-79

E-mail: pankova_oksana@khntusg.info

Додаткові матеріали:

- Зошит для ведення записів
- Ноутбук (при наявності)
- E-mailакаунт

Інформація про курс

Навчальна дисципліна забезпечує формування цілісних знань майбутнього фахівця-еколога на рівні бакалавра у галузі, що є однією з найважливіших складових державної політики будь-якої країни, а саме: здійснення системи моніторингу довкілля, пріоритетами функціонування якої є захист життєво важливих екологічних інтересів людини і суспільства в цілому; збереження природних екосистем; відвернення кризових змін екологічного стану різних компонентів довкілля; запобігання надзвичайним екологічним ситуаціям. У процесі навчання формуються знання та вміння, необхідні майбутньому фахівцеві для роботи в регіональних і навчальних природоохоронних службах України, в регіонах, де екологічна ситуація залишається вкрай складною, навантаження на природне середовище зростає, а забруднення і виснаження природних ресурсів продовжує загрожувати здоров'ю населення, екологічній безпеці та економічній стабільності держави.

Фахові компетентності

Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.

Програмні результати навчання

Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля.

Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище.

Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.

Методи навчання

На заняттях Ви станете учасником лекцій з використанням презентацій та наочних матеріалів, приймете участь у роботі в малих групах на практичних заняттях, з елементами мозгових штурмів та кейс-методу. Групове обговорення поставленої проблеми та сумісний пошук її вирішення максимально підвищує активність і внесок кожного учасника. Робота у малих групах розвиває навички активного слухання, співпереживання, співпраці, впевненої поведінки і толерантності, допомагає сформулювати запитання, запропонувати ідеї або варіанти рішень. Практичні заняття передбачають вивчення теми, обговорення ситуації, проблеми, оволодіння практичними методами предмету. Використання презентацій допомагає кращому сприйняттю та засвоюванню інформації.

Співробітництво

Протягом навчання Ви будете працювати над вирішенням практичних завдань, у складі невеликих (2-3 студенти) груп – команд. Результатом роботи кожної з груп буде командна презентація свого вирішення проблеми, обговорення отриманих знань та вмінь.

Мета

Формування у майбутніх фахівців теоретичних знань, умінь та практичних навичок у галузі одержання інформації щодо поточного стану різних компонентів довкілля (поверхневих і підземних вод, вод морів та океанів, атмосферного повітря, ґрунтів), оцінки рівнів шкідливого впливу на них антропогенних навантажень, прогнозування змін стану довкілля, розробки науково обґрунтованих рекомендацій для підтримки управлінських рішень та проведення природоохоронних заходів

Методи оцінювання

Поточний контроль, співбесіда, усне опитування, виконання практичних робіт, іспит.

Підсумкова оцінка

Підсумкова оцінка за курсом ставиться на підставі підсумовування балів за виконання поточних завдань (максимум – 50 балів) та модульного контролю (50 балів).

Літерні оцінки проставляються на підставі даної таблиці перерахунку:

90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Відвідуваність і участь

Відвідування занять є обов'язковим, тому що при їх проведенні в аудиторії будуть пояснюватися завдання і надаватися відповідні матеріали. Багато часу в аудиторії буде приділено роботі над практичними завданнями. Пропуск занять в цей час зашкодить не тільки Вам, але і Вашій групі.

Попередній календар курсу

Тиждень	Тема
1	Загальні положення моніторингу НС. Державна програма моніторингу довкілля України
2	Державна програма моніторингу довкілля України
3	Організація моніторингу за станом атмосферного повітря
4	Верифікація парникових газів
5	Організація спостережень за забрудненням водних середовищ. Моніторинг поверхневих вод суші. Моніторинг вод Світового океану
6	Моніторинг геологічного середовища. Особливості моніторингу ґрунтів
7	Агроекологічний моніторинг в інтенсивному землеробстві
8	Біологічний моніторинг

Література:

1. Моніторинг довкілля: підручник / [Боголюбов В.М., Клименко М.О., Мокін В. Б. та ін.]; за ред. проф. В.М. Боголюбова. Вид. 2-ге, переробл. і доповн. – Київ: НУБіПУ, 2018. – 435 с

2. Боголюбов В.М. Моніторинг довкілля: Підручник / Боголюбов В.М., Прилипко В.А., Клименко М.О. та ін. // За ред. В.М.Боголюбова. – К.: НУБіПУ, 2010. – 162 с.